

همگام با فقرا؛ در راه مبارزه با فقر

به مناسبت روز جهانی ریشه‌کنی فقر

تاریخچه^۱

۱۷ اکتبر سال ۱۹۸۷ بود. جمعیت زیادی در میدان تروکادروی پاریس جمع شده بودند. میدانی که بعد از سال ۱۹۴۸ و امضای اعلامیه‌ی جهانی حقوق بشر، تا آن زمان چنین جمعیتی به خود ندیده بود. خانواده‌های محروم، مدافعان حقوق بشر از نقاط مختلف جهان، مقامات بین‌المللی، مقامات محلی و تعداد زیادی از شهروندان شهر پاریس در این میدان حضور داشتند.

این جمع، ضمن ادای احترام به قربانیان گرسنگی، خشونت و جهل، نادیده گرفتن حقوق فقرا و محرومین را مخالف قوانین حقوق بشر اعلام کردند و خواستار همکاری و مشارکت همه مردم در دفاع از حقوق خانواده‌های فقیر و ادای این حقوق شدند. آن‌ها بر این عقیده بودند که فقرا نباید در اجتماع فراموش شوند، بلکه باید به عنوان عضوی فعال با سایر افراد جامعه در تعامل باشند تا بتوانند از حقوق خود در جامعه دفاع کنند. بعد از پایان این تجمع، باز هم ۱۷ اکتبر هر سال این حرکت در نقاط مختلفی از جهان ادامه پیدا کرد. سنگ یادبودی هم جهت احترام به قربانیان فقر ساخته و در میدان تروکادرو در محل امضای اعلامیه حقوق بشر نصب گردید. این تجمعات تا پنج سال ادامه یافت و در دسامبر سال ۱۹۹۲ مجمع عمومی سازمان ملل روز ۱۷ اکتبر را به عنوان روز جهانی ریشه‌کنی فقر اعلام کرد. به این ترتیب در نتیجه

تلاش خانواده‌های محروم و اعلام حمایت و همبستگی افراد در سایر نقاط جهان، بار دیگر فقر و لزوم توجه به فقرا به عنوان یکی از مهم‌ترین مسائل حقوق بشر مطرح گردید. از سال ۱۹۸۷ به بعد ۱۳ کپی از سنگ یادبود جهت یادآوری تلاش‌ها و مبارزاتی که علیه فقر صورت گرفته است و دعوت به ادامه‌ی این مبارزه، در نقاط مختلف جهان نصب گردید.

آغاز و شکل‌گیری حرکت

سال ۱۹۵۶: تأسیس یک اردوگاه مسکن اضطراری

پدر جوزف روسنسکی به یک اردوگاه مسکن اضطراری در حومه پاریس رفت تا کشیش خانواده‌های فقیری باشد که به آنجا پناه می‌بردند. پدر روسنسکی که خود در شرایط فقر شدید به دنیا آمده بود، با دیدن وضعیت خانواده‌های محروم و نادیده گرفته شدن حقوق آن‌ها در اجتماع، یک مؤسسه تأسیس کرد. هدف عمده این مؤسسه، شناساندن حقوق محرومین به اقشار مختلف جامعه و تلاش برای به رسمیت شناختن حقوق آنان در اجتماع بود. بعدها این مؤسسه «ATD Fourth World Movement» نام گرفت. هم اکنون این مؤسسه فعالیت‌های گسترده‌ای را در زمینه‌ی مبارزه با فقر در جهان انجام می‌دهد.

در سال ۱۹۵۶ پدر جوزف روسنسکی با کمک خانواده‌های فقیر مؤسسه‌ای تأسیس کرد. مؤسسه‌ای که هدف عمده آن شناساندن حقوق محرومین به اقشار مختلف جامعه و تلاش برای به رسمیت شناختن حقوق آنان در اجتماع بود.

^۱ برای تهیه‌ی مطالب بخش‌های «تاریخچه»، «آغاز و شکل‌گیری حرکت»، «از یاد نبریم!» و «نیرومندترین مبارزان را فراموش نکنیم» از مقاله‌ای با عنوان «History of October 17» به آدرس <http://overcomingpoverty.org/article/history-of-october-17> استفاده شده است.

سال ۱۹۹۲ - ۱۹۹۴: تصویب روز جهانی ریشه‌کنی فقر

در ۲۲ دسامبر ۱۹۹۲، مجمع عمومی سازمان ملل روز ۱۷ اکتبر را به عنوان روز جهانی ریشه‌کنی فقر اعلام کرد. در ۱۷ اکتبر سال ۱۹۹۴ دبیر کل سازمان ملل ضمن به رسمیت شناختن سهم جهان چهارم^۲، اعلام کرد که سازمان ملل می‌خواهد قولی را که پدر جوزف روسنسکی به خانواده‌های فقیر داده بود را محقق کند.

سال ۱۹۹۶: تصویب سال و دهه‌ی ریشه‌کنی فقر

سال ۱۹۹۶ از طرف سازمان ملل به عنوان سال بین‌المللی ریشه‌کنی فقر نام‌گذاری شد. این اقدام فرصتی برای به رسمیت شناختن حقوق محرومین در اجتماع و مشارکت فعال آنان برای تحقق جهانی عادلانه فراهم کرد. علاوه بر این، سال‌های ۱۹۹۷ تا ۲۰۰۶ از طرف سازمان ملل به عنوان نخستین دهه‌ی ریشه‌کنی فقر، اعلام شد. تصویب این دهه، بحرانی بودن وضعیت محرومین و لزوم رسیدگی به وضعیت آنان را بیش از پیش آشکار کرد.

از یاد نبریم!

در ۱۷ اکتبر سال ۱۹۸۷ بین تجمع کنندگان در میدان تروکادرو چه عهده‌ی بسته شد؟ این عهد که روی سنگ یادبود نوشته شده است، از تمام مبارزان علیه فقر می‌خواهد از یاد نبرند که:

«در روز ۱۷ اکتبر سال ۱۹۸۷، مدافعان حقوق بشر از همه‌ی قاره‌های جهان در این جا جمع شدند. آن‌ها به همه‌ی قربانیان گرسنگی، جهل و خشونت ادای احترام کردند و شهادت دادند که بدبختی و بیچارگی سرنوشت آن‌ها نیست. آن‌ها عهد بستند که همیشه در کنار مردمی باشند که برای ریشه‌کنی فقر در جهان تلاش می‌کنند.»

نیرومندترین مبارزان را فراموش نکنیم

هر سال سازمان ملل با همکاری مؤسساتی که در زمینه‌ی مبارزه با فقر فعالیت می‌کنند، عنوانی را برای روز جهانی ریشه‌کنی فقر انتخاب می‌کند. امسال نیز (سال ۲۰۱۴) این روز با عنوان «هیچ کس را فراموش نکنیم: همه با هم به مسئله‌ی فقر بیاندیشیم، درباره‌ی آن تصمیم بگیریم و علیه آن اقدام کنیم»^۳ نام‌گذاری شده است. این عنوان ما را با این پرسش روبرو می‌کند که در راه مبارزه با فقر چه کسانی (یعنی چه مبارزانی) فراموش شده‌اند؟ در بسیاری از فعالیت‌های اجتماعی که با هدف کاهش فقر انجام می‌شود به محرومین و فقرا هم‌چون کسانی که باید از آن‌ها در برابر فقر دفاع کرد نگاه می‌شود، نه هم‌چون کسانی که می‌توانند مهم‌ترین و نیرومندترین مبارزان علیه فقر باشند. هم اکنون بسیاری از سیاست‌ها و فعالیت‌های مبارزه علیه فقر بدون مشارکت و هم‌فکری فقرا و محرومین تعریف و تصویب می‌شود. در حقیقت این نام‌گذاری، اولویت برنامه‌های توانمندسازی محرومین را بیش از پیش آشکار می‌کند. توانمندسازی محرومین در حوزه‌های

^۲ فقر در جهان تنها به کشورهای توسعه نیافته که در اصطلاح جهان سوم نامیده می‌شود و معمولاً حوزه‌ی جغرافیایی مشخصی دارند (آفریقا، آسیای جنوب شرقی و ...) محدود نمی‌شود، بلکه در کشورهای توسعه یافته نیز تعداد زیادی افراد فقیر زندگی می‌کنند. این امر موجب شد که برای نشان دادن فقر از اصطلاح جهان چهارم استفاده شود. در حقیقت فقیران در جهانی به سر می‌برند که آن را جهان چهارم می‌خوانند و در نقشه جغرافیا جای مشخصی برایش نمی‌توان یافت.

^۳ Leave no one behind: Think, decide and act together against extreme poverty

مختلف می‌تواند موجب شود آن‌ها به مهمترین و تأثیرگذارترین مبارزان علیه فقر تبدیل شوند.

معرفی فعالیت‌هایی برای روز ریشه‌کنی مبارزه با فقر

در ادامه فعالیت‌هایی برای مبارزه با فقر معرفی می‌شوند که هر یک از ما با انجام آن‌ها می‌توانیم برای تحقق جهانی عادلانه بکوشیم.

اطلاع‌رسانی در مورد فقر

اطلاع‌رسانی درباره‌ی فقر و آسیب‌های ناشی از آن، از جمله مواردی است که باید برای آن تلاشی جدی صورت گیرد. روز جهانی ریشه‌کنی فقر فرصت مناسبی برای این کار فراهم می‌کند. از جمله فعالیت‌هایی که می‌توان در این زمینه انجام داد عبارتند از:

یکی از مسائلی که در زمینه‌ی مبارزه با فقر اهمیت دارد، استمرار و تداوم اطلاع‌رسانی است. به این ترتیب، ضرورت و اولویت پرداختن به مسئله، برای مخاطب بیش از پیش آشکار می‌شود.

- تهیه بولتن جهت شناساندن فقر، محرومیت‌ها و آسیب‌های ناشی از آن
- آشنا کردن افراد با نهادهای فعال در زمینه‌ی مبارزه با فقر و حامی محرومین
- آشنا کردن افراد با فیلم‌های مناسب در این زمینه
- آشنا کردن افراد با کتاب‌های مناسب در این زمینه
- آشنا کردن افراد با سایت‌های مناسب در این زمینه

راه‌کارهایی جهت عملیاتی کردن پیشنهادهای فوق

- هدیه دادن کتاب‌های مناسب^۴ به کودکان، نوجوانان، بزرگسالان و کتابخانه‌های عمومی (مانند کتابخانه مدارس) به مناسبت این روز
- پخش فیلم^۵ به مناسبت این روز در مهمانی‌های خانوادگی، محل کار، دانشگاه یا مدرسه
- تشکیل گروه جهت تحقیق پیرامون موضوع‌های مرتبط با فقر و تهیه بروشورهای مربوطه
- توزیع بروشور با موضوع فقر به مناسبت این روز در مکان‌های مناسب
- نصب پوستر و شعارهای مناسب برای این روز در مکان‌هایی که محل رفت و آمد عمومی هستند (مثلاً در برد محل کار یا مدرسه)
- تشکیل گروه‌هایی از کودکان و نوجوانان در خانواده و مدرسه جهت تحقیق پیرامون موضوع‌های مرتبط با فقر
- برنامه‌ریزی جهت بازدید از نهادهای فعال در زمینه فقر و آسیب‌های اجتماعی
- سر زدن به همراه اعضای خانواده به کتاب‌فروشی‌ها و خرید کتاب‌هایی مرتبط با موضوع
- برگزاری جلساتی در خانواده، محل کار یا مدرسه پیرامون مسئله‌ی فقر
- تهیه بولتن جهت معرفی نهادهای فعال در زمینه فقر و آسیب‌های اجتماعی
- بازدید از یک کتابخانه و جستجوی کتاب‌های مرتبط با موضوع فقر به همراه اعضای خانواده یا دانش‌آموزان کلاس
- برگزاری نمایشگاه کتاب به مناسبت این روز در مدارس، محل کار یا جمع‌های خانوادگی
- ترجمه‌ی مقالات، فعالیت‌ها و طرح‌درس‌های مرتبط با موضوع از طریق سایت‌هایی مانند یونیسف، یونسکو و غیره
- ایجاد وب سایت یا وبلاگ مناسب برای آگاهی دادن در زمینه آسیب‌های اجتماعی و فعالیت‌های انسان‌دوستانه

^۴ لیستی از کتاب‌های مرتبط با موضوع فقر در پیوست شماره‌ی ۱ آمده است.

^۵ لیستی از فیلم‌های مرتبط با موضوع فقر در پیوست شماره‌ی ۲ آمده است.

فعالیت‌های عملی

داشتن پیشنهادهایی برای فعالیت‌های عملی انسان‌دوستانه و دعوت از افراد جهت انجام این فعالیت‌ها از جمله راه‌های موثر در مبارزه با فقر است. هدف از انجام این کار افزایش آگاهی افراد، یادآوری مسئولیت‌های اجتماعی، انگیزش افراد برای فکر کردن، گفتگو و بیان نگرانی‌هایشان در رابطه با مسئله فقر است. از جمله فعالیت‌هایی که می‌توان در این زمینه انجام داد عبارتند از:

- تهیه لیستی از فعالیت‌هایی که مؤسسات، نهادها یا گروه‌های فعال در زمینه فقر انجام می‌دهند و افراد می‌توانند در این زمینه مشارکت نمایند.
- فراهم کردن امکاناتی جهت بحث و گفتگو پیرامون مسائل و مشکلات ناشی از فقر و هم‌فکری جهت ارائه راه‌حل با حضور افرادی که در زمینه مبارزه با فقر فعالیت می‌کنند.
- تهیه لیستی از فعالیت‌هایی که در سایر کشورها جهت مبارزه با فقر انجام می‌شود، بررسی آن‌ها و استخراج طرح‌های اجرایی از آن‌ها
- ایجاد آمادگی در افراد جهت همکاری با مؤسسات یا گروه‌هایی که در زمینه مبارزه با فقر فعالیت می‌کنند. به عنوان مثال برگزاری جلساتی جهت آموزش مهارت‌های مورد نیاز جهت کار با محرومین
- ایجاد سایت یا وبلاگ جهت معرفی طرح‌های اجرایی و اعلام بازخورد اجرای طرح‌ها

راه‌کارهایی جهت عملیاتی کردن پیشنهادهای فوق

- سر زدن و گفتگو با مسئولان مؤسسات، نهادها و گروه‌هایی که در زمینه مبارزه با فقر فعالیت می‌کنند. به این ترتیب ضمن آشنایی با فعالیت‌های آن‌ها می‌توانیم لیستی از نیازمندی‌های آن‌ها را تهیه کنیم.
- گفتگو درباره‌ی نیازمندی‌های مؤسسات، نهادها و گروه‌هایی که در زمینه مبارزه با فقر فعالیت می‌کنند، در خانواده، محل کار یا دانشگاه و تشویق افراد جهت بر عهده گرفتن مسئولیت‌هایی برای برآوردن این نیازها
- برگزاری جلسات یا نشست‌هایی در محل کار، دانشگاه و غیره با حضور افرادی که در زمینه مبارزه با فقر فعالیت می‌کنند.
- تشکیل گروه جهت بررسی سایت‌های اینترنتی و استخراج طرح‌ها و فعالیت‌هایی که در سایر کشورها در زمینه مبارزه با فقر انجام می‌شود.
- تشویق افراد به نوشتن مقالاتی در رابطه با فقر و تلاش برای انتشار آن‌ها در وب سایت‌ها، روزنامه‌ها و نشریات مناسب
- تشکیل گروه‌هایی جهت مطالعه و بررسی موضوع فقر و استخراج دوره‌ها و سرفصل‌های آموزشی مورد نیاز در این زمینه
- برگزاری دوره‌های آموزشی در زمینه فقر و کار با محرومین

معرفی فعالیت‌هایی جهت مدارس

در ادامه می‌خواهیم مجموعه‌ای از فعالیت‌هایی را که می‌توان به مناسبت روز جهانی مبارزه با فقر در مدارس انجام داد معرفی کنیم. اهداف این فعالیت‌ها عبارتند از:

- آشنا کردن کودکان و نوجوانان با وضعیت فقر در کشور
- آشنا کردن کودکان و نوجوانان با مؤسسات فعال در زمینه مبارزه با فقر در کشور
- آشنا کردن کودکان و نوجوانان با وضعیت فقر در جهان
- آشنا کردن کودکان و نوجوانان با نتایج و پیامدهای فقر به عنوان مثال پیامدهای فقر در زمینه آموزش، تغذیه، سلامت، شغل
- ایجاد امکان مشارکت و هم‌فکری کودکان و نوجوانان جهت ارائه راه‌حل‌های عملی برای کاهش فقر

بر اساس این اهداف می‌توان فعالیت‌های زیر را به مناسبت روز جهانی ریشه‌کنی فقر در مدارس انجام داد:

- تهیه روزنامه‌دیواری و پوستر جهت معرفی فقر و پیامدهای آن

- بازدید از مراکزی که در زمینه مبارزه با فقر فعالیت می‌کنند و آشنایی با فعالیت‌های آن‌ها
 - تهیه کارت پستال با کمک دانش‌آموزان به مناسبت این روز و هدیه‌ی آن به اعضای خانواده
 - برگزاری مسابقه کتابخوانی با موضوع فقر جهت دانش‌آموزان و والدینشان
 - پخش فیلم و انجام فعالیت‌های مرتبط با آن
 - برگزاری مسابقه نقاشی
 - برگزاری نمایشگاه عکس به همراه فعالیت‌های مربوطه
 - برگزاری نمایشگاه کتاب
 - مصاحبه با افرادی که در زمینه‌ی مبارزه با فقر کار می‌کنند توسط دانش‌آموزان و ارائه گزارش آن
 - اختصاص یک یا دو ساعت از وقت کلاس در روز جهانی ریشه‌کنی فقر به موضوع فقر و فعالیت‌های انسان دوستانه
 - جمع‌آوری کمک‌های نقدی و غیرنقدی جهت نیازمندان
 - اجرای تئاتر توسط دانش‌آموزان با موضوع فقر یا محرومیت
 - برگزاری نمایشگاه روز جهانی مبارزه با فقر در مدارس و دعوت از والدین جهت شرکت در این نمایشگاه
- جهت اجرای کلیه فعالیت‌های فوق می‌توان با مؤسسات یا گروه‌هایی که در زمینه مبارزه با فقر فعالیت می‌کنند مشورت کرد.

پیوست ۱: برخی از کتاب‌های مناسب و مرتبط با موضوع فقر و فعالیت‌های انسان دوستانه

ردیف	نام داستان	نویسنده	مترجم	انتشارات	مفید برای رده سنی...	توضیحات/کلیدواژه ها یا موضوعات اصلی کتاب
۱.	اندرون جهان سوم (کالبد شکافی فقر)	پال هریسون	شهریار آژغ	اختران	بزرگسال	فقر، عقب‌افتادگی جهان سوم، علت‌ها و راهکارها
۲.	در آفریقا همیشه مرداد است	مارچلو د. اورتا	حمید زرگرباشی	نقش خورشید	نوجوان، بزرگسال	مجموعه‌ای است از شصت انشای دبستانی که «مارچلو د. اورتا»، آموزگار یکی از دبستان‌های شهرک «آرزانو» دستچین کرده است. آرزانو شهرکی توسعه‌نیافته است از ناپل و در جنوب ایتالیا. بیکاری و فقر در این سرزمین، بستر مناسبی را برای رشد گروه‌های مافیایی فراهم کرده است و کودکان بیگناه، قربانیان اصلی این شرایط خشن و غیر انسانی‌اند.
۳.	گفتگو با پسر دربارۀ گرسنگی در جهان	ژان زیگلر	مهدی ضرغامیان	آفرینگان	نوجوان، بزرگسال	گرسنگی و کمبود غذا هنوز هم یکی از بحران‌های دامنگیر و گسترده در جهان است. هر سال، در نقاط مختلف جهان، قحطی و خشکسالی و جنگ و ... باعث می‌گردد که عده‌ی زیادی از گرسنگی بمیرند. کتاب در قالب گفتگوی یک پدر و پسر و بسیار خواندنی و البته ساده نوشته شده است. نویسنده‌ی کتاب یکی از فعالان مطرح گرسنگی در سطح جهان است و در نوشته‌های خود اطلاعاتی صحیح و موثق را به کار می‌گیرد تا وضعیت موجود را به روشنی ترسیم کند.
۴.	آمریکای دیگر (فقر در ایالات متحد)	مایکل هرینگتن	ابراهیم یونسی	خوارزمی	بزرگسال	فقر / تبعیض آخرین چاپ کتاب مربوط به سال ۱۳۵۳ است و نسخه‌های موجود دست دوم هستند.

ردیف	نام داستان	نویسنده	مترجم	انتشارات	مفید برای رده سنی...	توضیحات/کلیدواژه ها یا موضوعات اصلی کتاب
۵.	آموزش در کشورهای فقیر	پیر ارنی	فرنگیس حبیبی	مرکز نشر دانشگاهی	بزرگسال	
۶.	با نان تنها (غذا و تغذیه در جهان)	لستر براون	ابوالقاسم جزایری	مرکز نشر دانشگاهی	بزرگسال	
۷.	رفتارهای اجتماعی مطلوب از دید روانشناسی اجتماعی	پرفسور هانس ورنر بیرهوف	رضوان صدقی نژاد		بزرگسال	
۸.	روانشناسی اجتماعی	دکتر رابرت بارون، دان بیرن و نایلا برنسکامب	دکتر یوسف کریمی	روان	بزرگسال	فصل کمک به دیگران
۹.	هدیه خوبان	جف برامبو	فریدون فریاد	کتاب نیستان	کودک، نوجوان، بزرگسال	نوع دوستی و کمک به دیگران / بخشش
۱۰.	قصه‌های صلح: قصه‌های عامیانه از سراسر دنیا	مارگارت ریدمک دانلد	شاهده سعیدی	چشمه	کودک، نوجوان، بزرگسال	
۱۱.	بیست و سه داستان تولستوی	لئون تولستوی	همایون صنعتی زاده	قطره	نوجوان، بزرگسال	
۱۲.	اندیشه‌های متی	برتولت برشت	بهرام حبیبی	آگاه	نوجوان، بزرگسال	مبارزه برای تغییر شرایط / شرایط زندگی محرومین
۱۳.	افسانه گل‌های آبی	تامی دی پائولا	فیروزه گل محمدی	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	کودک، نوجوان، بزرگسال	ایثار / قربانی دادن
۱۴.	کوه اسرار آمیز			کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	کودک، نوجوان، بزرگسال	ایثار و از خودگذشتگی / کمک به دیگران
۱۵.	داستان‌های تلفنی	جانی روداری	چنگیز داورپناه	انتشارات بخش فرهنگی سفارت ایتالیا در ایران	کودک، نوجوان، بزرگسال	جانی روداری «در سال ۱۹۲۰ در دهکده‌ای در شمال ایتالیا به دنیا آمد. او چند سالی ضمن تدریس در مدارس ابتدایی به تحصیل در دانشگاه نیز پرداخت. جانی روداری در سال ۱۹۷۰ جایزه «هانس کریستین آندرسن» (بزرگ‌ترین جایزه جهانی در زمینه ادبیات کودکان) را به دست آورد. او یک مشاهده‌گر دقیق واقعیت‌ها و قصه‌پردازی ماهر دربارهی آنها

ردیف	نام داستان	نویسنده	مترجم	انتشارات	مفید برای رده سنی...	توضیحات/کلیدواژه ها یا موضوعات اصلی کتاب
						بود.
۱۶.	بنفشه‌ای در قطب	جانی روداری	فرشته ساری	چشمه، کتاب ونوشه	کودک، نوجوان، بزرگسال	امید به زندگی
۱۷.	همه مردم برادرند	گاندی	محمود تفضلی	امیرکبیر	نوجوان، بزرگسال	این کتاب زندگی گاندی از زبان خودش است.
۱۸.	مادر ترزا			مؤسسه فرهنگی منادی تربیت	نوجوان، بزرگسال	
۱۹.	خانواده زیر پل	ناتالی سویج کارلسون	گلی ترقی	هرمس (کیمیا)	کودک، نوجوان، بزرگسال	
۲۰.	حماسه آلبرت شواتزر	آنیتا دانیل	حبیبه فیوضات	انتشارات علمی و فرهنگی	نوجوان، بزرگسال	

پیوست ۲: برخی از فیلم‌های مناسب و مرتبط با موضوع فقر و فعالیت‌های انسان‌دوستانه

- «تیاژ» به کارگردانی علیرضا داوودنژاد
- «هفت سامورایی» به کارگردانی آکیرا کوروساوا
- «ریش قرمز» به کارگردانی آکیرا کوروساوا
- «بانوی گل سرخ» به کارگردانی مجتبی میر تهماسب
- «بایسیکل‌ران» به کارگردانی محسن مخملباف
- «زیر پوست شهر» به کارگردانی پوران درخشنده
- «دزد دوچرخه» به کارگردانی ویتوریو دسیکا
- «مهمان مامان» به کارگردانی داریوش مهرجویی
- «بچه‌های آسمان» به کارگردانی مجید مجیدی
- «باران» به کارگردانی مجید مجیدی
- «باشو، غریبه‌ی کوچک» به کارگردانی بهرام بیضایی
- «مردی که درخت می‌کاشت» (پویانمایی)
- «قصه‌های مجید» به کارگردانی کیومرث پور احمد
- «ننه جیرجیرک» (پویانمایی)
- «گاندی» به کارگردانی ریچارد آتن بورو
- «دونده» به کارگردانی امیر نادری
- «مرهم» به کارگردانی علیرضا داوودنژاد
- «ساز دهنی» به کارگردانی امیر نادری
- «قاصدک‌ها در باد می‌رقصند» به کارگردانی محمد ابراهیم معیری

پیوست ۳: لیستی از سایت‌های مناسب برای کسب اطلاعات درباره‌ی فقر و فعالیت‌های انسان‌دوستانه

- <http://overcomingpoverty.org>
- <http://www.atd-fourthworld.org>
- <http://www.actionaid.org.uk>
- www.antipovertyweek.org.au
- <http://www.un.org/en/events/povertyday/>

